BELLPUIG

ARTÀ

8 ABRIL 1989 N.º 6 VI ÈPOCA - ANY XXX REVISTA QUINZENAL

NETEJA EL TEU POBLE, " SLOGAN "

D'ACTUALITAT A ARTÀ

ELS AL.LOTS DELS COL.LEGIS DEL NOSTRE POBLE HAN DONAT UN EXEMPLE ALS MAJORS. UNINT LES SEVES DÈBILS FORCES, HAN NETEJAT LES PLATGES DE CALA TORTA I MITJANA ENTRE ALTRES INDRETS.

RODA DE PREMSA DEL PSOE

sumari

* Col.laboració
* De ca'n catel.lo a ca'n camel.lo
* Sports
* Editorial
* Plenari
* Xerrim xerram
* Polsim d'arxiu

AGENDA

diumenge 9	EXCURSIO a L'Avenor (Mortitx) cau del Voltor Negre G.O.B. d'Artà Sortida Plaça Ajuntament	9:00

del 1 d'Abr al 15 d'Abr.	EXPOSICIO Espais Naturals i Societat , Horari 19:30 a 21:00 G.O.B. Son Servera Sa Pleta Freda	

dilluns 17	TEATRE "Las Damas del Jueves", amb Maria Asquerino, Lola Cardona i Gemma Cuervo TEATRE MUNICIPAL Manac.	21:30

dissabte 22	TEATRE "Embulls de Consogres", pel grup Aigua Dolça Saló d'Actes del Convent Entrada gratuita	21:30

☆ ☆

ES RECOMANA ESPECIALMENT...

EMBULLS DE CONSOGRES

"quien engañó a Rogger Rabbitt"
"La Insoportable Levedad del Ser"
"La Chaqueta metàlica"

TEATRE MUNICIPAL MANACOR

"Los Bufalos de Durham"	8	21:30	9	18:00 / 20:00	10	21:30
"La Insoportable Levedad del Ser"	13	21:30				
"El Sendero de la Traición"	15	21:30	16	18:00 / 20:00		
"Luna de Lobos"	20	21:30				
"El Hombre i su Sueño"	22	21:30	23	18:00 / 20:00	24	21:30

CINEMA GOYA MANACOR

"La Chaqueta metàlica" "Coctel"	7	21:15	8	17:30 Ses. Cont.	9	14:45 Ses. Cont.
"Bala Blindada" "Los aristogatos"	14	21:15	15	17:30 Ses. Cont.	16	14:45 Ses. Cont.
"Falso Testigo" "El Misterio de la Piramide de Oro"	21	21:15	22	17:30 Ses. Cont.	23	14:45 Ses. Cont.

SALA JUVA CALA RAJADA

"Sinatra" "Cocodrilo Dundee-II"	8	21:15	9	16:00 / 21:15		
"Nuestros Maravillosos Aliados" "Desventuras de un Recluta Inocente"	15	21:15	16	16:00 / 21:15		
"Quien Engaño A Roger Rabitt" "Mas Fuerte que el Odio"	22	21:15	23	16:00 / 21:15		

Editorial

" Si la llibertat significa alguna cosa, és el dret de dir als demés allò que no volen escoltar "

G . ORWELL

Arran de la col.laboració publicada en el darrer número, sota el títol "Es Caló no el toqueu" i signada per "Col.lectiu Can Pinyolí", la redacció de Bellpuig ha rebut, via notarial, la carta que els nostres lectors poden llegir a la secció de Cartes al Director. Aquesta circumstància ens sembla oportuna per a puntualitzar alguns criteris de la nostra revista.

1.- Aquesta redacció sempre ha estat oberta a qualsevol tipus d'opinió sobre els temes més diversos, i més encara si afecten al poble de forma directa, com és el cas de Es Caló. Per això valoram que no són maneres de fer arribar una opinió, quan mai ningú no ha tengut problemes per publicar el seu parer. Actuar així sembla més una manca de confiança o un intent d'intimidació, que d'esser així no tindrà cap efecte a la nostra tasca informativa.

2.- El consell de redacció només es responsabilitza de les seccions que li corresponen: l'editorial i informació en general. Els articles i col.laboracions d'opinió són responsabilitat dels sotasignats. Bé és cert, que hi ha qualque excepció, com ara les columnes fixes de Xerrim-Xerram, etc. per tots conegudes.

El fet de signar amb un pseudònim no altera lo avant esmentat.

3.- Referent a l'article que ens ocupa, volem remarcar que les accions de tots els polítics i més encara les dels càrrecs públics han d'estar sotmeses a la crítica pública, i en aquest sentit ens pareix molt perillós que siguin ells mateixos els que marquin què és el que "va més enllà del dret de la crítica política". Això és voler esser jutge i part.

4.- Bellpuig, encara que estigui obert a totes les opinions, té el seus propis criteris periodístics, socials i polítics, en el més ampli sentit del terme, amb els quals selecciona en cada moment i com ho creu oportú l'espai dedicat a cada col.laboració o opinió particular. Tot això, atenint-nos a la legalitat vigent.

5.- Quant al dret de rectificació, en la nostra i discutible opinió, lo afirmat en la carta remitida ens mereix el mateix respecte que altres opinions estrictament subjectives.

BELLPUIG
REVISTA QUINZENAL
8 ABRIL 1989 N.° 6

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ:
C/ Rafel Blanes, 10, 1º ARTA

Dipòsit Legal: P.M. 57-1.969

IMPRIMEIX: Gràfiques Llevant .- C/ Ciutat, 55.- ARTA

CONSELL DE REDACCIÓ: Guillem Bisquerra, Climent Obrador, Julen Adrián, Monserrat Santandreu, Antoni Picazo, Bartomeu Tous, Joan Ginard i Miquel Pastor.

COL.LABORADORS: Andreu Genovart, Rafel Umbert, Bartomeu Lliteres, Pere Ginard, Pere Vaquer, Antònia Tur, Maria Gelabert, J.V. Lillo, Antoni Esteva, Mª Antònia Sureda, Carolina Guerrero, M. Bauçà.

Polsim d'arxiu

Fullejant papers a l'arxiu municipal ens trobam en una mitja febre de construcció de marges. El 30 de maig de 1928 es paguen 150'52 ptes. a Jaume Ferrer Nadal per una paret a la carretera vella de Palma en el lloc conegut per "Na Quatre Reials".

També Mestre Tomeu Flaquer Esteva, Mengol, cobrà 1.743'65 ptes. consistents en part del mur que ha d'acabar a l'Avinguda del Ferrocarril.

"Por unanimidad se acuerda encargar a Antonio Ginard Danús, Monseriu, la construcción de una pared de unos 149 mts. en la finca llamada Sos Sanxos, de D. Pedro Moragues, en compensación de los terrenos que ha cedido para la construcción del camino de la Ermita".

Igualment, D. Fernando Blanes Boysen, en nom de la seva mare, sol.licita se li tanqui el pati de Sa Badeia "con una pared de la misma altura de la que existía, en la que se dejará un portillo de unos 3 mtrs. de ancho que se cerrará con una verja de hierro, edificándose, además, la correspondiente pared para defensa de las sementeras y abonarle 750 ptes. en compensación de los terrenos cedidos para el camino de la Ermita por el torrente des Cocons i a cambio de los terrenos que se han de tomar del lado izquierdo así como los árboles que deben ser arrancados...". S'acordà pagar.

Després d'haver llegit aquests apartats, sentiren el cuquet esquerponer per aclarirlos. Per tant, férem una visita a Mestre Pere Monseriu el qual se'n recorda fil per randa de les peripècies que li succeïren al llarg de la seva vida.

Pere Ginard Blanes, Monseriu, nasqué l'any 1906 el 7 de setembre al carrer Mestral. Fill de Toni Ginard Danús i Manuela Blanes Ferrer, Murta. Casà amb Bàrbara Juan Payeras, Galbis o Borrona, difunta el dia 12 de juliol de 1930, a la Parròquia de mans i estoles del Vicari Pansecola amb qui havia fetes les amonestacions (matrimoni ha tractat...).

Als 9 anys, el sastre del treball li assejà la primera vestidura feinera. En principi, l'aixella esquerrana li pessigava els olis espatllers. Però havia d'aguantar-se. Son pare era un menestral de pèl arreveixinat i ulls espolsats. Podia dormir peu dret o bé a damunt un garballó.

Complí el servei militar deu mesos a Enginyeria dia per dia, amb el general Enrique Marsó Balaguer. L'agència cigonyal de la fecunditat, li deixà dos rebrolls de nova collita: En Toni i En Pedro.

En Toni, està llibentat amb Margalida Perelló, Barrines, vicental del carrer Tarrassa amb els tres fills Pedro, Toni i Sebastià.

En Pedro, juntament amb la seva esposa Purificación Matamoros, regenta el Bar Central. L'arbre esponsal li donà una colla de fills: En Pedro i Na Bàrbara.

En total Mestre Pere té cinc néts, quatre mascles i una famella.

Com havem dit més amunt, Mestre Pere als 9 anys començà l'andadura feinera. Poca Farina fou l'indret. Partia els dilluns d'Artà per dins Sa Jordana, romanguent fins el dissabte horabaixa. Sempre ha fet de marger. Si ara tingués 30 anys es faria d'or. Feinejà a Na Quatre Reials per En Jaume Canyeret i D. Toni Regalat; Sos Sanxos, partió amb Son Terrassa, paret del portell de l'alzinar i partió amb els Olors; a Sa Vinyassa tres

Vet aquí Mestre Pere "Monseriu" encaramallat damunt la famosa Torre de Ca'n Tiki

anys duguent l'aigua de Sa Coma de S'Escala cap a ses cases d'Aubarca, mitjançant la paret i calçada actuals, ses trutjeres i safareig també són obra seva. Igualment construí el safareig i sestador de les cases d'Aubarca recent acabada la guerra civil, o sigui, al començament de la fam.

Altra volta als Olors, Torre de Canyamel, tres kilòmetres de marge a Sa Talaia de Son Carrió. Infern, Sa Bugura i 2.000 mts. tancat a Bellpuig amb En Pep Daurat, pare d'En Joan de Ses Eres i En Pere Moner. Tretze anys a Cala Ratjada a compte dels Putxos (Toni Mestre i fills). Durant aquell temps féu una torre de 9'60 mts. d'alçada i 24 pams de rodó al xalet Ca'n Tiki sense tocar ni adobar cap pedra, talment com venien i una paret de serp. Ai si el Senyor hagués vist un sol cop de martell!

No obstant, el que per a nosaltres fretura és el tancament del Quarter de Sa Mesquida.

Els Monserius tancaren el Quarter (1924-25) a 40 ptes. el tornall (25 mts. lineals). La paret fa un metre d'alt i 231 mts. de llargària, amb un peu de 60 cms. i acaba amb un tarús de pam i mig. Cost total: 369'60 ptes. de l'any 25. Ara bé, Mestre Joan Sagristà les atracava el pedreny. Feren la paret seca. Solsament retocaren la filada final i les cares de fora.

El dilluns a trenc d'alba partien d'Artà amb el cavall de Sant Francesc, tot dret cap a Sos Sastres, Cutrí, Sa Tafona, Ses Set Cases, Son Barbassa, Lloveta, Can Mir, Sa Mesquida de Dalt per finalment recalar al Quarter.

Dins la senalleta hi col.locaven un verta-der supermercat: pa a voler, sobrassada, camaiot, formatge, arengades (dèntols de pobre), oli, tomàtigues, alls, sebes per fer trempó i sofregir fideus, burballes i arròs, fruita del temps i a les messes del porquim botifarrons, xuia, llangonissa i negre. Era rar el dimecres que tocassin poble o mare. Romanien fins el dissabte a una hora de sol cobrint la distància en una hora i mitja.

Dormien i feien l'invent davall cobri del mateix local però, això sí, el matalàs era sensacional: un senyor jaç d'aritges i alga. Ni el Papa dormia tan blan.

Plenari

POLÍTICA LOCAL

Ple del 12 de març de 1.989

Amb puntualitat que semblà "britànica", va començar aquesta sessió Plenària a la una del migdia, segurament per ganes d'anar a dinar.

Com a cosa insòlita, per aquestes latituds, cal destacar la presència de quatre informadors.

Abans d'obrir oficialment el Ple, el portaveu del C.D.S. regidor Amorós, es queixà de la inoportuna hora de la convocatòria. Constestant-li el Batle que aquesta era l'hora habitual dels altres ajuntaments, endemés quan vos presentàreu a les eleccions ja sabieu les vostres responsabilitats d'assistència i per això cobrau. L'altre regidor del C.D.S. el Sr. Obrador, contestà que ell no hi anava per cobrar.

Acte seguit foren aprovades les actes d'anteriors sessions manco la que fa referència a l'ambulància, que la dreta en massa digué no estar d'acord amb la redacció.

Fou declarada festa la ja passada -actualment- mitjana festa de Pasqua a Artà i el dia de St. Pere a Sa Colònia aprofitant que el dia sis d'agost cau en diumenge.

La Secretària donà a conèixer el Padró Oficial; ara som 5.860 els empadronats a Artà, 3.000 dones i 2860 homes.

Per unanimitat del Ple es demana el nomenament oficial de l'actual Secretària ja que segons es digué han estat aprovades per l'Administració les sol.licituds pertinents de la categoria del nostre poble. Si mal no recordam d'ajuntament de 3ª.

Arribam al sisè punt que resava com resenyam a continuació, va encalentir un poc l'ambient.

Ratificació acord Comissió de Govern del 14-2-89 referent a la denegació de revisió del Centro de Interés Turístico Nácional de Sa Canova, solicitada per Bahía Nova S.A. Votaren a favor els del grup que governa i en contra PP i. CDS.

Des del públic assistent va parèixer que els opositors no saberen ben bé de què es tractava realment.

Es nombren missers i procuradors per posar un recurs contenciós-administratiu per l'acord unilateral pres per la Comisión Provincial de Urbanismo que autoritzà dues construccions a Sa Duaia. Al parèixer dels Independents i P.S.O.E aquesta autorització és il.legal. A aquest punt també votaren en contra els de la dreta.

A causa del reduït espai que Bellpuig pot dedicar a aquesta crònica no podem reproduir les per a nosaltres molt sucoses preguntes i respostes del darrer punt de l'Ordre del Dia que era precs i preguntes.

Pareixia que els nostres més pròxims governants ja havien dinat, no frissaven gens.

Tomeu Lliteres

De fosca a fosca arribaven a treure un jornal de 6 pessetes i si s'espolsaven la rosada, el trofeu consistia en una pesseta més.

El desplaçament a peu estava a l'ordre del dia. Només mestre Joan Sagristà era propietari d'una bicicleta B.S.A. (una bicicleta com a mitjà de transport ningú la podia imaginar. Tal luxe sols el gaudien En Miquel Pau, Biel Rei, Joan Manuel, Agustí de Son Cremat, Toni Escrivà, Joan Guixò, Joan Mosca de sa Plaça i quatre privilegiats de l'època. No anomenam la generació d'En Mateu Jaumí perquè ara no és el moment).

Els Monserius tirats d'un joc d'espardenyes de cànam amb cordons. Per treballar, calçaven uns xoquinots de mala mort amb refrigeració automàtica i antisudorífica. Calçons apedaçats i genolleres, però nets com la plata.

Eren feliços? Naturalment que sí. Tal volta tant com la joventut d'avui que, de tanta baldor, no en treu noves.

És ben cert que menestrals de semblant artesania no en pasten dones. Aquells eren margers d'ofici i no pas de benefici. Tot el contrari dels temps actuals.

Aquesta foto representa a 38 "mossos" de la quinta artanenca del 54, que el passat primer diumenge de març es reuniren al restaurant "El Cruce" per celebrar-ho, com ja tenen per costum.

Carta al Director

Sr. Director de "Bellpuig"

Distingit Sr.:

D'acord amb allò que diu la Llei Orgànica 2/ 1984, exercim el dret de rectificació en relació a l'article publicat al número del 18 de març passat a les planes 10 i 11 sota el títol "El Caló no el toqueu". Reclamam, doncs, el dret a la inserció en el mateix lloc i amb les mateixes característiques tipogràfiques.

Creim que els fets contenguts al citat article són, a més d'injuriosos, falsos. Per les següents raons:

1) No hem defensat mai altre interès que el del poble d'Artà. Potser la nostra manera de veure aquest interès difereix de la d'altre gent. Però és tan legítima com qualsevol altra.

2) No responem a cap altra disciplina que la dels nostres partits. No som criats de ningú ni hi ha més amo que els nostres votants. Que són tan artanencs i demòcrates com qualsevol altre.

3) És fals que legalment al Caló no es pugui fer un golf. Les NNSS de la Comunitat Autònoma de 1983 són provisionals i poden ésser adaptades per l'Ajuntament per a construir un camp de golf. Així s'ha fet a altres casos com al d'Alcanada. La zona del Caló és segons el Pla Provincial "paisatge protegit" i en aquestes zones, segons pròpia llei de camps de golf, aquestes hi són possibles. I segons el Pla Provincial hi cap l'ús turístic. Cosa que no passa amb les muntanyes de Farrutx que sí són "paratge preservat". No estaria de més que abans de desqualificar ningú se llegissin una micoia les lleis.

4) Els insults que prodiga l'article, des de dir-mos cans rabiosos fins a negar-mos el dret a ésser artanencs, és obviament una demostració de feixisme i una negació dels més elementals drets democràtics. Crec que ofenen al poble i demostren la poca tolerància i el sentit excluent dels seus autors –a més anònims i que no donen la cara. Però això són unes altres cin-centes perquè ens reservam el dret d'exercir les corresponents accions penals perquè consideram que aquestes afirmacions van més enllà del dret de la crítica política que sempre hem acceptat sense motar- ja que impliquen la negació del dret a la representació democràtica de totes aquelles persones que no pensin com el autors d'aquest pamflet.

5) El poble d'Artà, en qualsevol cas, jutjarà un dia qui li ha fet més mal: si els que s'han oposat sempre al seu progrés o els que hem volgut un creixement racional i sense destrucció de la naturalesa.

Firmat: Juan Sureda Vives
i Juan Amorós Negre

REUNIO DEL PSOE A LA CASA NAVAL

El passat 31 de març tingué lloc a la Casa Naval de Betlem una reunió-sopar, organitzada pel PSOE, on **Bellpuig** hi va ser convidat, juntament amb altres corresponsals de premsa.

A aquesta reunió, a més dels afiliats locals del partit, hi assistiren els diputats Francesc Triay i Pere Serra, acompanyats dels militants Xisco Antich i Santi Lezcano. El pes del diàleg el va dur en F. Triay el qual va contestar a les preguntes de la premsa en temes tan candents i polèmics com són Sa Canova, Es Canons, Cala Mata i Es Caló. La seva opinió fou molt coherent amb els criteris del nostre Ajuntament, encara que va criticar el retràs sufrit en la confecció de les NN. SS.

També va fer una exposició del funcionament partidista del C.I.M. i de la seva manca de criteris a l'hora de fer els pressupostos, provocant greus perjudicis als Ajuntaments més dèbils econòmicament.

En Triay també va resaltar la carència de xarxes de aigüa potable i sanejaments a més de 30 pobles de la part forana. També va reconèixer la falta de infraestructures sanitàries.

Es varen tractar altres temes com el mal estat de les carreteres de la nostra contrada, la possible vinguda del tren i molts altres, afirmant el que deia al principi, o sia, la falta de planificació i distribució dels pressupostos en vers de les millores més necessaris.

Trenta foren els comensals que degustaren un ben preparat sopar, el qual va discorre en un clima de gran companyerisme.

Noticies Breus

PRESUPOSTS MUNICIPALS A LA COMISSIÓ INFORMATIVA

Seguint el seu procés de discussió els pressuposts municipals ja es troben a la Comissió Informativa corresponent. Els primers números que ens han arribat parlen de 234 milions més 34 de superàvit de l'any passat que fan un total de 268 milions. Entre les partides més grosses destaquen 75 milions per a despeses de personal, 70 en despeses corrents, 9 en interessos, 14 en transferències i 95 en inversions reals. En propers números donarem una informació exhaustiva dels mateixos.

SA FINCA DE SA COVA VENUDA A UN MEMBRE DE LA FAMILIA REAL INGLESA

Philippe, un dels cosins dels prínceps de Gales serà el nou propietari de la possessió de Sa Cova. Ès de suposar que la finca seguirà conservant tots els seus espais i àrees d'especial interès natural així com els seus valors arquitectònics de l'edifici.

TEATRE

Desde fa aproximadament un mes han començat els assajos de un novel grup de teatre del qual formen part entre d'altres Bernard Mayol conegut pels seus programas de radio i Maria Gili "Sua". Per altra part l'associació juvenil té previst un curset de teatre al que ja hi ha matriculades una vintena de persones, amb la qual cosa pareix que apunta un resorgiment de la tradició escènica al nostre poble. Sols faltarà un escenari digne.

NOU ESTABLIMENT

El passat dia 29 de març a les quatre del capvespre es va inaugurar el nou local dedicat al ram d'alimentació nomenat "Es Rebost" i que com tothom sap estava instal.lat des de fa uns anys al carrer Parres.

Dit comerç ha quedat molt ben acondicionat per a la venda, com a supermercat amb una operativa de funcionament i estil moderns.

Enhorabona Tomàs!!

NETEJA DEL MILLAC

S'ha netejat el torrent del Millac des de Na Borrassa fins a Na Verra, mitjançant una campanya del servei Hidràulic de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori.

PERE PUJOL. L'egregi escultor Pere Pujol ha tingut l'encert de reproduir el seu voltor negre en forma de portaclaus. Des d'aquí, aquest raconet de notícies del Bellpuig, li donam la més respectuosa enhorabona, perquè el clauer és una molt digna reproducció de la monumental escultura. Pere: què hi diuen aquells anomenats ecologistes? Es preocupen per la teva obra vers la Natura? o només s'els escapa una vulgar amoret? Tu tira endavant. No t'empatxis d'altres raons.

REFORMA. El conegut artista català, Josep Bru, ha realitzat el nou trespol del replà de la pujada a l'Església. Al centre hi ha situat un mosaic que dóna al conjunt una nova fesonomia de gran impacte. L'Ajuntament ha aportat el material i l'artista ha col.laborat de forma desinteressada.

TERCERA EDAD CLUB CTE ARTÀ

CONFERENCIA.

El pròxim 14 d'abril, a les 17'30 l'historiador Bartomeu Font Obrador parlarà sobre "Els primers missioners de Califòrnia", entre ells l'artanenc Pare Llinàs. La conferència està patrocinada per la Conselleria de Cultura.

CANVIS EN EL BAR.

Miquel Jaume Orell i la seva dona Petra Mora han deixat la regència del Bar del Club. Aquesta feina la faran d'ara endavant Jaume Genovart Planisi i Antònia Espinosa Ginard. La junta directiva del Club ha acordat per unanimitat donar les gràcies al matrimoni sortint i saluda i comana un caramull de paciència als nous cassiners.

ANIVERSARI DE LA CORAL.

Per commemorar el primer aniversari de la Coral de la 3ª Edat, els passat dia 26 de Març es va celebrar un concert i un animat ball.

Col.laboració

SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL

UN SERVEI MUNICIPAL QUE HA ARRELAT RAPIDAMENT

Des de fa prop d'un any i mig funciona al nostre Casal de Cultura un S.A.S. atès per la diplomada Margalida Coll. Les tasques que desenvolupa són variades i els objectius prou ambiciosos.

Què ofereix? Què és el S.A.S?.

El S.A.S. ofereix a tot el poble els següents serveis:

* El d'informar i orientar a tothom sobre temes concrets, orientant les actituts a prendre segons cada cas, donant a conèixer els recursos que existeixen o d'altres serveis o centres.

* Ajuda a persones i famílies amb problemes per cercar la millor forma de resoldre'ls, mitjançant l'assessorament i un treball de recolçament i movilització de recursos.

* L'ajuda a domicili; és un servei que possibilita l'atenció a la llar, va dirigit a persones majors, minusvàlids i infants, perquè puguin continuar vivint a la seva casa, evitant que hagin d'anar a residències, o centres específics.

* L'atenció a l'alcoholisme: s'intenta atendre a les persones amb problemes d'alcoholisme o d'altres drogues i per treballar amb el seu problema personal i social, per orientar-les i preparar-les, si cal, cap a altres serveis on puguin ésser atesos.

Per altra banda, també és funció del S.A.S. afavorir la vida social del nostre poble, la integració dins d'ell de tots els ciutadans, i especialment d'aquells que tenen dificultats.

- Impulsar i potenciar l'associacionisme.
- Organitzar campanyes de divulgació i sensibilització sobre diverses problemàtiques (minusvàlids, drogaaddicció...).
- Col.laborar amb les entitats i associacions del poble.
- Estudiar els problemes socials del poble proposant programes concrets per resoldre'ls.

En quan a l'organització del S.A.S., aquest funciona com un servei municipal sota la responsabilitat d'una treballadora social, que es coordina amb els altres serveis municipals (SMOE) i entitats de caire social dins el poble.

El servei es presta de dilluns a dijous tots els matins de 9:30 a 13:00 a la casa de cultura (Na Batlessa). Per altra part el S.A.S. té una coordinació amb altres serveis d'Assistència Social de la Comarca, així com amb l'equip multiprofessional comarcal (CIM), i amb els recursos de ciutat.

Per més informació damunt aquest servei podeu dirigir-vos a:

S.A.S. C/ Ciutat s/n
"Na Batlessa"
Telf. 57 80 57

Demanau per la treballadora social, Margalida Coll.

L'ASSISTENT SOCIAL PUNTUALITZA

-Per definir el Servei d'Assistència Social **(S.A.S.)** moltes vegades s'ha recurrit a anomenar el tipus de persones o grups socials als que es suposa va dirigit; és a dir, tot un llistat més o manco com aquest: vells, minusvàlids, infants abandonats, alcohòlics, joves delinqüents, mares fadrines, transeünts i un llarg etc.

Però no és així. El **SAS** ni es defineix ni "s'encarrega" de tots els individus o col.lectius que necessiten aquesta atenció; sinó que hem de definir-lo pel que fa a les característiques de l'atenció que ofereix i els problemes concrets sobre els quals incideix.

-El **SAS** no funciona per arreglar situacions de marginació, sinó, sobretot, per **PREVENIR-LES** i donar suport a les persones que ho necessiten. És per això que va dirigit a **TOTHOM** i no només als marginats.

-És fonemental el considerar a la persona que demana el servei com una persona autònoma i amb capacitat pròpia que, en un moment de la seva vida, necessita recolçament i suport. S'han d'evitar les formes d'actuació que puguin crear dependència, que estigmatitzin, o tendeixin a marginar més a la persona.

-El **SAS** és un **DRET** que tenen tots els ciutadans i una **OBLIGACIO** dels poders públics.

SE OFRECE TRABAJO
TEMPORADA TURÍSTICA
PARA FOTOGRAFIA

EN
CALA RATJADA, CALA MILLOR, S'ILLOT, PORTO CRISTO, CA'N PICAFORT, ALCUDIA

INFORMES: Sr. JAIME
Telf: 82 01 52
de 19 a 20 horas.

ECOS

NACIMIENTOS:

Día 7 de Marzo.- **Carmen Santandreu Espinosa.**- Hija de José y de Francisca.- C/. Padre Cerdà, 3.
Día 16 de Marzo.- **Cristian-Daniel Alba y Sureda.**- Hijo de Juan y de Maria Cristina.- C/. Viña, 10.

MATRIMONIOS:

Día 11 de Marzo.- **Bartolomé Ferragut Rosselló con Francisca Gili Ginard.**- N.D. C/ Paz, 49-2ª.
Día 18 de Marzo.- **Rafael Algaba López con Ana Torelló Verdera.**- N.D??
Día 27 de Marzo.- **Antonio Cabrer Mestre con María Teresa Adrover Pont.**- N.D. Canyamel.

DEFUNCIONES:

Día 1 de Marzo.- **Catalina Dalmau Negre.**- 95 años, C/ Rocas, a) Mondoia.
Día 2 de Marzo.- **Lorenzo Antich Mestre.**- 57 años, C/ Teulera 18, a) Puig.
Día 7 de Marzo.- **José Planisi Darder.**- 70 años, San Pedro 11, a) Crestayol.
Día 7 de Marzo.- **Tomás Sureda Ribot.**- 45 años, C/ Pureza 36, a) Tomasset o Butigueta.
Día 11 de Marzo.- **Mariano Brazo Cruz.**- 61 años, C/ Pureza, 15, a) ??.
Día 13 de Marzo.- **Juan Rosselló Lladó.**- 70 años, C/ Gran Via 14, a) Binissalamé.
Día 14 de Marzo.- **Antonia Cantó Planisi.**- 85 años, C/ Cruz, a) Fito.
Día 17 de Marzo.- **Jaime Vives Payeras.**- 72 años, C/ Figueral 36, a) Tit.
Día 18 de Marzo.- **Jerónimo Fuster Picó.**- 53 años, C/ Batlesa 24, a) Ranché.
Día 19 de Marzo.- **Pedro J. Llaneras Flaquer.**- 81 años, C/ Son Servera 17, a) Manyà.
Día 24 de Marzo.- **Maria Riera Alzamora.**- 72 años, Colonia de San Pedro.
Día 25 de marzo.- **Francisco Ginard Carrió.**- 68 años, C/ Crema, a) Rector.
Día 31 de Marzo.- **Angela Ferrer Vives.**- 81 años, C/ Abrevadero 8, a) Palada.

FESTES DE PASQUA

Enrere queden ja les Festes de Setmana Santa i Pasqua. Unes festes a les que acompanyà el bon temps; tal volta aquest fou el motiu pel qual es registrà una gran afluència de públic que, per espai d'uns dies, omplí no només moltes cases del poble i de fora vila, sinó també les voreres de mar on s'hi instal.laren gran nombre de tendes de campanya.

En l'aspecte religiós, tant les celebracions litúrgiques com la majoria de processons foren molt participades i concorregudes i el temple estava ornamentat amb molt de gust.

El dilluns de Pasqua, com ja s'ha fet tradició, els al.lots de la catequesi, acompanyats pels seus pares, les catequistes i altra gent que sempre s'uneix a la comitiva, pujaren a l'ermita on visqueren una jornada de convivència i esplai. Allà dalt es va celebrar l'Eucaristia a l'aire lliure, es realitzaren una sèrie de jocs i es feren dues monumentals paelles (el cuiner principal fou En Jaume "Rodó") de les que en menjaren un centenar de persones. Com de costum, el bon ambient i la participació de tots foren les notes més destacades del dia.

Per altra banda, un bon grapat de coloniers, sortí el Diumenge de l'Angel a "fer sa vega". No fou necessari anar molt enfora; es varen conformar en arribar a Cala Tonó, però s'ho passaren de lo millor; allà, a l'ombra dels tamarells, feren també una bona paella que ajudà a recuperar les energies gastades.

MIG POBLE A LES FOSQUES

Per espai d'una setmana l'enllumenat públic de la meitat del poble ha estat sense funcionar, causant les naturals molèsties als veïnats que, en va, es queixaven del retard en subsanar l'averia. Com sempre, la virtut de la paciència ha estat, també en aquest cas, la millor solució d'emergència.

EL LOCAL DE LA CREU ROJA

Ja a l'estiu passat, quan s'inauguraren els locals municipals de Sa Bassa d'En Fessol, ens férem ressò de l'esculada (valgui l'expressió) que s'endugueren els membres de la Creu Roja local que, tot el temps que es realitzaven les obres, estaven convençuts que hi hauria unes dependències destinades a aquesta entitat. Però a l'hora de la veritat, lo que es pensaven seria "la caseta de la Creu Roja", es convertí en dispensari mèdic i oficines municipals. Sembla que des d'aleshores la Creu Roja local ha mirat de donar una solució al problema i, pel que hem pogut saber, s'ha llogat un local que dins pocs dies serà inaugurat i a on s'instal.larà la seu de la Creu Roja. Pel que pareix, les relacions entre l'Ajuntament i la Creu Roja no són de lo millor degut als fets exposats.

INSEGURETAT CIUTADANA

A unes declaracions fetes pel batle d'Artà a la revista "Badia d'Alcudia" nº 11, hem pogut llegir: "Aquí (se refereix a la Colònia) no hay problemas de seguridad ciudadana ni aglomeraciones". De lo segon, gràcies a Déu, en podem encara presumir, però respecte a la seguretat, molts de coloniers no opinam lo mateix; encara al darrer número de Bellpuig, amb el títol "Destrossa", aquest corresponsal informava que els caps de setmana hi ha grups de jovenells incontrol.lats que en fan de les seves. És clar que comparat amb Chicago o Manhatan...

Sports

FRANCESC "RECTOR"
PART DE LA HISTORIA
DEL FUTBOL ARTANENC

Francisco Ginard Carrió, dejó nuestra terrena cancha de juego para pasar a ocupar allá arriba, el sitial que por entrega y lealtad le correspondía en la **Preferente** tribuna del cielo.

A lo largo de un "rosario" de temporadas, el buenazo de Francisco, "Paco" para sus compañeros de vestuario, desempeñó puntual y solícito las funciones de **masajista y encargado de material**, hasta que los achaques y el peso de los años rompieron su debilitada salud y le obligaron al abandono.

Su socarronería, su franqueza, su resignación y su particular filosofía ante situaciones difíciles, fueron rasgos que marcaron su siempre correcto comportamiento, sin mácula del más mínimo apercibimiento ni sanción. Nunca se sirvió de la entidad sino que siempre fué su fiel servidor. Desde la modestia de **Tercera Regional** hasta la etilista **Tercera División Nacional**, recorrió codo a codo con el Artá todos los estamentos y niveles del futbol balear y con orgullo proclamaba que no había sabido de las amarguras de un descenso.

Como reconocimiento de su entrega, el club de sus amores le rindió un sentido y emotivo homenaje, que contó con la adhesión de todo el pueblo. Y es que se puede hacer "pueblo" de múltiples maneras y modos; señalizando campos de futbol, dando masajes o arreglando borceguíes, sin recibir a cambio aplausos ni voces de aliento. Solo la satisfacción del deber cumplido. Ahora, y ya a título póstumo, queremos con estas líneas rendirle el último homenaje.

Francisco, perdón, "Paco", va por tí. ¡¡¡Goooooo!!! ¡Gol! ¡¡¡Goooooo!...!!!

Pau P. y Jaume C.

FUTBOL

ANDRATX 2 ARTà 1
ARTà 0 AT. RAFAL 5
PETRA 2 ARTà 2

Comentari:

El partit contra l'Andratx va ésser bastant disputat i així ho va de-

ANDRATX 2 ARTà 1
ARTà 0 AT. RAFAL 5
PETRA 2 ARTà 2

Comentari:

El partit contra l'Andratx va ésser bastant disputat i així ho va demostrar el resultat ja que als minuts de descompte es resolgué a favor dels andritxols, desempatant un partit que ja pareixia sentenciat.

Del partit contra l'At. Rafal val més no parlarne, ja que, i malgrat l'equip artanenc presentava numeroses baixes, fou un caramull de despropòsits i els adversaris en feren cinc que bé haguéssin pogut ser vint-i-cinc. L'Artà ens dóna una de freda i l'altra calenta i així ho va demostrant i el darrer partit no va ser l'excepció. Dins Petra, és va lograr l'empat i si n'haguéssim sabut un poc més hauríem duit els dos punts ja que el nostre equip guanyava 1-2, i passat el temps reglamentari, el Petra va aconseguir marcar fent que un punt quedàs a casa.

Un ja no sap, per tant, si aquests resultats es deuen a la mala sort, a mal plantejament o que no n'hi ha més, però els resultats parlen i potser sigui ben hora d'aferrar-se fort a la categoria si no la volem perdre al final de la temporada.

EL SANIMETAL A LES SEMIFINALS I L'ESPORTS JUMA CAMPIÓ DEL SEU GRUP

BASQUET

BàSQUET SENIOR MASCULÍ

Sta. Maria 34
SANIMETAL 35

Amb un vent com mai no s'havia tengut en un partit, el SANIMETAL va guanyar el primer partit de l'eliminatòria en la pista del primer classificat de l'altre grup. Si bé durant la primera part els locals anaven davant en el marcador, a la segona el SANIMETAL va reaccionar i es va imposar.

Encistelladors: Gili (4), Roser (6), Ginard (4), Galán (4), Ferrer (8), Vaquer I (2), Ginard, Vaquer II (7).

SANIMETAL 46
Sta. Maria 40

Una victòria ja ens collocava a les semifinals i, es va aconseguir. El partit va resultar esser molt igualat, però als darrers minuts el SANIMETAL va estar més encertat. Destacar la bona defensa dels artanencs que, sense cap mena de dubte, va ésser la clau del partit.

Encistelladors: Roser (12), Ginard (2), Galán (4), Ferrer (9), Vaquer I (5), Ginard (4), Vaquer II (10).

BàSQUET SENIOR FEMENÍ

HISPÀNIA 41
ESPORTS JUMA 59

Darrer partit de la segona fase, en el qual l'ESPORTS JUMA va aconseguir una nova victòria que li permet acabar aquesta segona fase amb quatre victòries per cap derrota. La clau de la victòria artanenca, a més a més de la clara superioritat tècnica de les jugadores, va ésser el gran nombre de contraatacs que dugueren a terme.

Encistelladores: Flaquer (3), M.A. Flaquer (6), Bauzà (15), Nicolau (6), Infante (6), Gelabert (14), Tous (9).

Col.laboració

SEGURETAT SOCIAL

de ca'n catel.lo a ca'n camel.lo

L'amo en Joan va passar mala nit, eren les tres del matí quan ja no podia més, decidí cridar el metge de guàrdia. Estava jubilat i durant molts anys havia pagat les seves quotes religiosament i tenia dret a una sanitat pública gratuïta, al manco així ho deia el senyor ministre per la televisió.

El metge arribà prest. Els símptomes no oferien cap dubte, es tractava d'una adenoma de pròstata, la nit passada va atendre un altre cas ben igual, una malaltia molt freqüent entre els homes d'una certa edat. Encara que era treball de l'infermera, ell mateix li va posar la sonda i li digué que el matí següent anàs a la consulta.

En Joan va començar així el seu i no tan particular "de ca'n Catel.lo a ca'n Camel.lo". A les vuit del matí el seu lleganyós metge li féu un volant per anar a veure un especialista. L'amo en Joan no va tenir en compte quan va triar la seva malaltia que a l'ambulatori de Manacor tan sols hi havia la meitat de les especialitats i que la que ell necessitava, urologia, es trobava a Palma. Cridà l'especialista per saber quan hi havia d'anar i la seva cara es va posar vermella d'indignació quan va sentir que fins passats tres mesos i mig no l'atendrien.

Al dia següent, i amb la seva inseparable sonda, va tornar al metge a demanar-li explicacions. El metge, que aquest dia estava un poc més despert perquè no havia tingut guàrdia, li va donar un caramull de raons que l'amo en Joan no va entendre. En resum li volia fer entendre que no hi havia més remei que esperar.

No havia passat un mes quan el telèfon va sonar a ca's metge, eren les quatre del matí quan el metge es va assabentar que l'amo en Joan tenia molta calentura, no podia pixar, tenia molt de dolor, irritació, etc...

No hi havia cap dubte: infecció, obstrucció de la sonda... El matí següent el metge va decidir enviar l'amo en Joan a urgències a Son Dureta, a veure si així el podrien atendre abans dels tres mesos que faltaven i així, de passada, el seu metge podria dormir un poc més tranquil.

En Joan es presentà tot il.lusionat a Son Dureta on es va trobar amb en Pere, en Tòfol, en Biel, en Guillem i en Tomeu, pacients que patien la mateixa malaltia.

En Tomeu, un dels sis malalts, va tenir la sort de ser internat per ésser operat, els altres cinc, entre els que es trobava en Joan, tornaren al seu metge de capçalera amb un preciós paperet perquè aquest els donàs un altre preciós paperet per tornar-se'n a Ciutat, a l'especialista de zona, aquesta vegada per urgències.

A la consulta de l'uròleg en Joan trobà altres cinc pacients com ell. Va tenir sort tan sols en varen acceptar a quatre, els altres dos els enviaren una altra vegada a Son Dureta, on possiblement tornarien començar el circuit altra volta per ca's metge de capçalera, especialista, etc.

L'uròleg li va comanar que es fes unes proves de radiografia i electrocardiogrames que entre altres trefiquetjos, trigaren un mes. Mentres tant, el mestre de capçalera de l'amo en Joan, feia rogatives a la Mare de Déu de Sant Salvador perquè les pròstates dels seus pacients el deixasen dormir cada nit.

Quan l'uròleg va rebre els informes posà l'amo en Joan en la llista d'espera de cirugia programada. Passats altres dos mesos amb la sonda, irritacions, etc., en Joan va ser operat.

Havia tingut sort, només amb cinc mesos la Seguretat Social l'havia operat d'un adenoma de pròstata, altres estaven sis mesos i encara no ho havien aconseguit. L'amo en Joan va conèixer d'un altre que entre anar i tornar de metge en metge havia desenvolupat una monada de càncer amb metàstasis generalitzades. El cas més lograt era el d'un pacient al qual, al sisè més, quan estava a punt d'operar-se, li havien perdut tot l'expedient i havia hagut de tornar al començament.

Després d'esser operat, Joan es va adonar que en una clínica privada una operació com la seva es fa en un mes escàs, pagant molt, això sí, i que si hi ha problemes o complicacions les clíniques privades sempre tenen la possibilitat de dur el pacient a urgències a Son Dureta, on estan obligats a acceptar-lo.

L'amo en Joan va saber també que els mateixos problemes de llargues estones en les llistes d'espera es produeixen a les especialitats de ginecologia, oftalmologia, cirugia cardíaca, etc. etc.

L'amo en Joan, que no era beneit, va començar a fer les seves comptes, la seguretat Social no dóna els serveis que s'han de menester, falten especialistes, les llistes d'espera són eternes, la gent que pot es decanta cap a l'assistència privada, i, si hi ha problemes seriosos, sempre es pot tornar a la sanitat pública. S'ha de pagar la Segureta Social, però si no hi vols esperar s'ha de tornar pagar els metges privats. Negoci per a l'estat, que no gasta allò que deu en Sanitat, i negoci per a les clíniques privades. En Joan havia votat el partit que dirigia el govern perquè li havia promès, entre altres coses, una Seguretat Social pública de qualitat, la Seguretat Social que ell havia estat cotitzant durant tants anys. Quan En Joan pensava aquestes coses se sentí molt malament.

Una setmana després, quan en el telediari el ministre de sanitat parlava de l'esforç que estava fent el govern per a la millora de la sanitat pública, els veïns d'en Joan sentiren un renou estrepitós de vidres romputs i una televisió que s'estavellava enmig del carrer.

Coneixeu altres històries semblants a la de l'amo en Joan?

Publicar-les és una de les feines que s'haurien de fer perquè les coses canviïn.

J. A.

Xerrim-Xerram

DES D'AVUI EN SEBASTIA TOUS, Funtillo, queda proclamat "sanguinisque-pretiosi-escorxador i coniller major del regne de Son Taiet, Sa Creu, Na Coixa i Son Famella. El Dijous Sant, ganivet en mà, pareixia en Carnicerito de Ecija, escorxant conills. Oh Senyor del Gran Poder! Si en Balafi Libià se'n tem! Es que, germans, la cosa va de bot i siula. Tirat de camia blanca, mocador vermell pel coll (a causa del costipat, no per emblema del PSOE) fet un baldragues i esquitat de sang conillera aparentava igualment disposat a fer banca rasa d'en Dalmau Rustit i els seus versicles satànics sota la direcció espiritual de l'aiaojalà Pomeini, rei d'Iràs i no Tornaràs.

PASQUA FLORIDA... Pasqua granada... Pasqua de Resurrecció? Encara bela, madò Rafela. No i no. El Vaticà, amb bon criteri, ha canvi[illegible] de la circulació la nome[illegible]latura pasqual, antany [illegible]nsolidada amb dejunis [illegible]abstinències generals, el gran "Consell Mengis in terris i caguis in celo" ha tingut l'encert (sense necessitat dels vots socialistes) de titular-la Pasqua Panada, anagrama més d'acord a les actuals circumstàncies.

SI DONAREU UNA VOLTETA per devers el gimnàs de Na Caragol segur que véreu el barómetre de la salut artanenca. El Xeff Jordi Guillem i deixebles oferiren el dia del Ram, patrocinada per l'INEM i l'Ajuntament, una degustació com a final de curs. Hi vérem gent de tot color i vestimenta amb afinitat de pensament: la fam calina. Ni l'amo en Francesc Salem féu tants de viatges a Palma, com alguns a carregar el plat al mostrador. A ca'l Dimoni i el seu sogre les calories i els triglicèrids. Ara en donen. Au idò! Amollem els xots que la tanca està oberta. Així que, de metges, no en necessitam. Tothom menja com una llima repicada. Odontòlegs haveu dit? Ca, ca, ca... "Patatilla", cuixes de pollastre i bons calamars farcits que no tenen os. Només quedaren la murta i els davantals de les cuineres. Del demés, qui més qui manco, s'haguessin empassolat un cercapous de quatre puntes.

L'AMO DE SON DURI, després d'haver assistit a son propi funeral foté coça a sa llosa sepulcral i tornà a caseva més fresc que una cama rotja. La humitat del cementeri li era perjudicial pel reuma i els contertulis no tenien armades de mens a vendre. Així que ressuscità i, valdéu i cames, a la vila

manca gent. Diuen que l'esglai produït pel retorn va esser farest. Que nosaltres sapiguem és el primer que retorna al poble des de l'hotel terminus eternus de Son Curt. Això mos faltava. Entre la cabra estereofònica i el ressucitament, ja ho havem vist tot. Però que estigui alerta a la segona vegada.

PROPOSTA FORMAL sense burocràcia adreçada al Senyor Batle pel Rei de la Forja, Pep Oliver, Gustí: "Senyor Batle: canviï el rètol de la plaça Pare Llinàs per "Plaza del Olvido". Esper esser atès".

SEGONS UNA METAFÒRICA FILOSOFADA de l'egregi poeta de núvols pelegrins, Joan Mesquida Muntaner, en Pep salà i trempa amb oli les lletugues d'enciam 48 hores abans de collir-les.

ROGAD A DIOS EN CARIDAD POR EL ALMA DE:

Don Miguel Bonnin Forteza

que falleció ayer, a la edad de 51 años,
habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica.

E.D.P.

No se invita particularmente.

endevinetes d'En Pere Xim

Se'n val molta habilitat
perquè bé té pugui anar.
Més endavant es veurà
si ell mos donà resultat
per jo sols es comaprat
a un bon cirugià

Solució del darrer número:
Ses panades.

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA

Isabel Solano
Esteticista titulada
Carrer Joan XXIII, 19-1º Tel. 56 29 50
ARTÀ (Mallorca)

Maquillatges
Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials i corporals
Tractaments anticelulítics
Drenatge linfàtic

NOVETAT
Tenim a la seva disposició:
DEPILACIÓ ELECTRICA